

РЕЦЕНЗИЯ

От:

Професор д-р Атанас Николов Казаков, преподавател в катедра „Икономикс“ на УНСС – София от 1975 до 2022г.; професионално направление „Икономика“, Научна специалност 05.02.01 „Политическа икономия“.

Относно: конкурс за „доцент“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Политическа икономия / микроикономика и макроикономика: потребление и спестяване/“ обнародван в ДВ, бр. 69 от 15.08.2024г.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Икономикс“ при Общикономически факултет на УНСС съгласно Решение на АС № 4/26.06.2024 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса като външен рецензент съгласно Заповед № 2938/15.10.2024 г. и Заповед № 3592/10.12.2024 г. на Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидата в конкурса

В конкурса участва като единствен кандидат Димитър Димитров Дамянов. От приложената пълна документация съобразно утвърдените изисквания се вижда, че е роден на 05.12.1982г. в гр.София, където завършва средното си образование в Национална търговско – банкова гимназия. Висше образование с бакалавърска и магистърска степен получава в УНСС – София.

Д. Дамянов е главен асистент и „доктор по икономика“ в УНСС. Познавам го много добре от съвместната ни работа в катедрата и високо ценя неговите лични и професионални качества. Преподавал е дисциплините Основи на икономическата теория, Микроикономика, Макроикономика, Макроикономическа теория и анализ, Икономически растеж, Приложен икономикс, Макроикономически политики, Икономикс /пред докторанти/ Macroeconomics и Macroeconomic Theory and Analysis на английски език.

Бил е старши експерт и заместник Директор на Университетски център за мобилност на студенти и преподаватели в УНСС от 2010 до 2022 г. Член на Факултетния съвет на Общикономическия факултет при УНСС от 2015 до 2023 г. и активно е участвал в неговата работа.

3.1. Изпълнение на количествените изисквания:

- Дисертационен труд: Спестяване на домакинствата в България / 1994 – 2014г.; Диплома № 237 / 10.05.2016г./ УНСС, 3.8, Икономика, специалност „Политическа икономия, Микроикономика и Макроикономика, 50 точки. Група А.
- Хабилизационен труд: Потребление на домакинствата в България: структурни особености, динамика и факторна обусловеност. Издателски комплекс – УНСС, С. 2024г. 145 стр., ISBN 978-619-232-803-0, монография, 100 т., Група В
- Монография, базирана на защитен дисертационен труд, Издат. „Авангард Прима“ С. 2024, 210 стр. ISBN 978-619-239-960-3, Група Г, 280 т.
- Учебно помагало Damyanov D., Velichkov N., 2021, Macroeconomics STUDY GUIDE, Sofia, UNWE, 310 стр., ISBN 978-619-232-504-6
- ПЕТ глави от две колективни монографии от 2019 и 2021 г., посветени на макроикономическото и финансово състояние на България през 2014, 2015 и 2016 г. и на интеграционния процес в ЕАИС, ISBN 978-619-232-189-5, 978-619-232-551-0.
- Пет статии, публикувани в научни списания, индексирани в други международни бази данни с научна информация.; 2018, 2019, 2019, 2020 и 2021г.
- Доклади, публикувани в сборници от научни конференции, индексирани в други международни бази данни с научна информация и в колективни томове с научна редакция. Пет от докладите са на английски език.
- Според попълнената карта за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по националните минимални изисквания са налице 550 точки при минимален праг 400 т.
- Има прекомерна натовареност с курсове. По принцип те трябва да са по-малко, както повелява здравият разум.

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

Научната специалност на конкурса за академичната длъжност „доцент“ / микроикономика, макроикономика: потребление и спестяване / напълно съответства на неговата университетска подготовка като отлично подготвен специалист в тази област. Д. Дамянов е завоювал национално известна репутация като специалист и експерт по проблемите в тази невралгична материя, натрупал е задел и много познания. Това е негово амплуа и тепърва ще се разгръща с постижения в теоретико-приложен план.

- Разработил и публикувал авторски подход за изследване на потребителските разходи на домакинствата в националната икономика. Изяснил е множество аспекти на тяхната динамика, факторна обусловеност и вътрешна структура на макроикономическо равнище.
- Утвърдил се е като оценител и рецензент на публикации в своята област. Има шест рецензии на статии в списание Economic Alternatives

/индексирано в Scopus/, има и рецензия на статия в полско списание, издавано от Полския статистически институт и Полската статистическа асоциация.

- Д. Дамянов е член на Българската макроикономическа асоциация и е активен участник в нейната работа, има принос в развитието на добри практики в управлението и дейностите на програма „Еразъм“ на национално равнище. Тази дейност е много широка, обемиста и осигурява мобилността на студенти, преподаватели и служители от УНСС и други висши училища от България и други държави.
- Има двумесечна изследователска мобилност като гост-изследовател в Новосибирския държавен университет от Руската федерация през 2014г. Участва в изследователски звена в университетите Валахия – Румъния, Университет Г. Мендел – Чехия, Университет по икономика и право – Хо Ши Мин –Виетнам, Финансова академия Астана - Казахстан, Икономически университет Братислава - Словакия.
- Бил е член на организационен комитет при провеждането на девет студентски и университетски научни конференции в София, Равда, Солун, Вилнюс и катедра „Икономикс“ на УНСС.
- Участва в седем национални, общински или университетски научни проекти в периода 2015 - 2022г. които са успешно реализирани. Има участие и в два международни проекта – „Управление на общинската собственост в градовете на Югоизточна Европа“ и „Функциониране на локалните производствени системи в условията на икономическа криза“.
- Утвърден лектор на бакалаври, магистри и доктори по икономика на английски език.
- Няма фактическо неизпълнение на някои от качествените изисквания.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Според Удостоверение издадено от Дирекция „Човешки ресурси“ на УНСС гл. ас. д-р Димитър Дамянов работи по трудов договор от 06.01.2010г. и към настоящия момент има петнадесет години трудов стаж. Към тях можем да добавим и две години като хоноруван асистент към катедра „Икономикс“.

От друга справка за учебната заетост се вижда, че той почти всяка година има свръх натовареност с лекции и упражнения, при това в последните години и на английски език. През годините беше в екипи и черпеше опит от утвърдени и известни хабилитирани преподаватели.

За голямата натовареност с курсове за целия колектив на катедрата има и обективни обстоятелства. Те произтичат от рязката промяна в щатния състав на колектива, от който се оттеглиха няколко знакови фигури.

По съвокупност и спрямо един комплексен критерий, според моето лично мнение, той беше подготвен за хабилизация още преди няколко години. За това допринасят и неговите личностни качества. Той е организиран, целеустремен, ерудиран и отзивчив и с добра комуникация. Професията на университетски преподавател му допада. Студентите и колегите го ценят и уважават.

- Оценката за учебно-преподавателската дейност на кандидата е висока спрямо количествените и качествените критерии по всички регламентирани позиции.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

В представените научни трудове се очертава категорично едно най-важно направление като главно изследователско поле. Това са теоретико-методологическите и теоретико-приложни проблеми на функциите на потреблението и спестяването, адресирани към българската пазарна среда. Те се изследват с надежден инструментариум и от гледна точка на фактическото състояние на нещата. Като относителен дял това са преобладаващата част от представените за оценка публикации. На тези проблеми са посветени две монографии, както и темата на неговата дисертация. Хубаво е, че публикациите имат своята насоченост и това трябва да бъде високо оценено.

Значителна част от публикациите имат приложен характер и са свързани с актуални и специфични за България проблеми. В тях се търси решение за типични за българската икономика неблагоприятни факти, свързани с бедността, липсата на опит или трудна промяна на статуквото.

Трета част от творчеството на автора има методичен характер и обслужва преподаването. Той има достатъчен опит в това отношение и може да се намеси компетентно. Учебното помагало е полезно и необходимо в това отношение. В избраните за оценка публикации има седем на английски език и това е важна заслуга на автора.

В документацията Д. Дамянов е представил и пет цитирания на негови произведения. Очевидно те се отнасят до най-важните му и качествени разработки. Те касаят авторови глави в колективни монографии или статии и издания, реферирани и индексирани в престижни бази данни. Например: в Икономически изследвания, „Потребление и спестяване“ и др. авторът има пет статии, публикувани в индексирани в други международни бази данни с научна информация.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидат

Най-съществени са приносите на кандидата за доцент в изследване на потреблението, спестяването и богатството на домакинствата в България. След детайлно проучване на постиженията на български и чуждестранни автори е обоснована приложимостта на фундаменталните теоретични постановки в съвременния анализ и за българската социална практика. Изяснена е възможността за тяхното адаптиране към специфичните условия у нас и са

изведени най-важните фактори за динамиката в двата аспекта от поведението на частния и публичния сектор.

- Разработена е комплексна система от показатели за потреблението и спестяването съотносими към българската икономика, апробирана е иконометрична методология за изследване на факторната обусловеност на спестяването, изследвана е краткосрочната и свръхкраткосрочната динамика на потреблението и спестяването на домакинствата в България. Обосновани са разминаванията между предположенията и предпочитанията към действителните ограничения, предизвикани от ниските доходи, ограниченият достъп до заемни средства, предпочитанията към високо ликвидни активи, от кроени са ограниченията на информацията.
- Отчетено е влиянието на демографските характеристики и процеси, застаряването на населението, отрицателният естествен прираст, външната миграция, обезлюдяването на определени области върху потреблението, както и големите различия между доходите в главните икономически центрове и периферията.
- Изследвана е динамиката на производителността на труда и на работните заплати за три държави от ЕС – България, Словакия и Чехия и е направена съпоставка между тях. На тази база са направени изводи за равнището на инфлационните процеси. Изведени са причините и трудностите на България при изпълнението на инфлационния критерий за членство в еврозоната.
- Направено е обстойно проучване на производствената структура на българската икономика и е оценено нейното доближаване до тази на еврозоната. Осъществено е и сравнение с останалите нови държави членки на ЕС.
- Авторът е много активен университетски преподавател. В такъв аспект има принос за развитието на висшето образование, за въвеждането на нови учебни курсове, за разработването на нови учебни програми, за участието си като лектор обучител.

7. Основни критични бележки и препоръки към кандидата.

Към кандидата нямам критични бележки. Той е представител на по-новото поколение изследователи, които имат по-големи хоризонти спрямо старшето поколение. Такива са и по-широките хоризонти пред България в рамките на ЕС. Препоръчвам му да се възползва максимално от тези възможности и да продължи да работи по вечните икономически проблеми на потреблението и спестяването.

8. Заключение

Налице е доказана с възможностите си кандидатура за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в УНСС. Съобразно приетите правила и критерии са налице всички условия за успешен избор. Препоръчвам с дълбока убеденост уважаемото жури и по-горестоящите органи да удостоят Димитър Дамянов с тази престижна титла, звание и длъжност.

12.12.2024г

С о ф и я

Рецензент:.....

Проф. д-р Атанас Казаков

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

R E V I E W

By: prof. Atanas Nikolov Kazakov, PhD, (ret.), Scientific specialty “Political Economy”, Professional field 3.8. Economics, University of National and World Economy, Sofia

Subject: Competition for associate professor in the scientific specialty “Political economy (microeconomics and macroeconomics: consumption and saving), professional field 3.8. Economics, University of National and World Economy

1. Information about the competition

The competition is announced for the needs of the Department of Economics at the Faculty of General Economics of the UNWE in accordance with Decision of the Academic Council No. 4/26.06.2024. I participate in the scientific jury for the competition as an external reviewer in accordance with Order No. 2938/15.10.2024 and Order No. 3592/10.12.2024 of the Rector of the UNWE.

2. Information about the candidates in the competition

The only candidate participating in the competition is Dimitar Dimitrov Damyanov. It is evident from the attached complete documentation in accordance with the established requirements that he was born on 05.12.1982 in Sofia, where he also completed his secondary education at the National Trade and Banking High School. He received his higher education with a bachelor's and master's degree at the University of National and World Economy – Sofia.

D. Damyanov is a chief assistant professor and "doctor of economics" at the University of National and World Economy. I know him very well from our joint work in the department and highly value his personal and professional qualities. He has taught courses in Principles of Economic Theory, Microeconomics, Macroeconomics, Macroeconomic Theory and Analysis, Economic Growth, Applied Economics, Macroeconomic Policies, Economics (for doctoral students), Macroeconomics and Macroeconomic Theory and Analysis in English.

He was a senior expert and Deputy Director of the University Center for Student and Teacher Mobility at the UNWE from 2010 to 2022. He was also a Member of the Faculty Council of the Faculty of General Economics at the UNWE from 2015 to 2023 and actively participated in its work.

3.1. Fulfillment of quantitative requirements

- Dissertation: Household Saving in Bulgaria /1994 – 2014/; Diploma No. 237/10.05.2016/ UNWE, 3.8, Economics, specialty "Political Economy, Microeconomics and Macroeconomics, 50 points. Group A.
- Habilitation work: Household Consumption in Bulgaria: Structural Characteristics, Dynamics and Factors. Publishing Complex – UNWE, Sofia, 2024, 145 pp., ISBN 978-619-232-803-0, monograph, 100 points., Group B
- Monograph based on a defended dissertation, Publisher "Avangard Prima" Sofia, 2024, 210 pp. ISBN 978-619-239-960-3, Group D, 280 points
- Study guide: Damyanov D., Velichkov N., 2021, Macroeconomics STUDY GUIDE, Sofia, UNWE, 310 pages, ISBN 978-619-232-504-6
- FIVE chapters in two collective monographs from 2019 and 2021, dedicated to the macroeconomic and financial situation of Bulgaria in 2014, 2015 and 2016 and the integration process in the EAEU, ISBN 978-619-232-189-5, 978-619-232-551-0.
- Five articles published in scientific journals indexed in other international databases with scientific information.; 2018, 2019, 2019, 2020 and 2021.
- Papers published in proceedings of scientific conferences, indexed in other international databases of scientific information and in collective volumes with scientific editing. Five of the papers are in English.
- According to the completed form for fulfilling the quantitative requirements for occupying the academic position "Associate professor" according to the national minimum requirements, there are 550 points with a minimum threshold of 400 points.
- There is an excessive workload with courses. In principle, they should be less, as common sense dictates.

3.2. Fulfillment of qualitative requirements

The scientific specialty of the competition for the academic position of "associate professor" /microeconomics, macroeconomics: consumption and saving/ fully corresponds to the candidate's university education as an excellently prepared specialist in this field. D. Damyanov has gained a nationally renowned reputation as a specialist and expert on problems in this neuralgic subject and has accumulated a lot of knowledge. This is his role and it will continue to unfold with achievements in theoretical and applied terms.

- He has developed and published an author's approach to studying household consumer spending in the national economy. He has clarified many aspects of their dynamics, factor influences and internal structure at the macroeconomic level.
- He has established himself as an evaluator and reviewer of publications in his field. He has six reviews of articles in the journal Economic Alternatives /Scopus indexed/, and he also has a review of an article in a Polish journal published by the Polish Statistical Institute and the Polish Statistical Association.

- D. Damyanov is a member of the Bulgarian Macroeconomic Association and is an active participant in its work; he has also contributed to the development of good practices in the management and activities of the Erasmus program at the national level. This activity is very broad, extensive and ensures the mobility of students, lecturers and employees from the UNWE and other higher education institutions from Bulgaria and other countries.
- He has done a two-month research mobility as a guest researcher at Novosibirsk State University from the Russian Federation in 2014. He participates in research units at the universities of Wallachia – Romania, G. Mendel University - Czech Republic, University of Economics and Law - Ho Chi Minh City, Vietnam, Astana Financial Academy - Kazakhstan, Bratislava University of Economics - Slovakia.
- He was a member of the organizing committee for the holding of nine student and university scientific conferences in Sofia, Ravda, Thessaloniki, Vilnius and the Department of Economics of the UNWE.
- He has participated in seven national, municipal or university scientific projects in the period 2015 - 2022. which have been successfully implemented. He has also participated in two international projects - "Management of municipal property in the cities of Southeastern Europe" and "Functioning of local production systems in conditions of economic crisis".
- Established lecturer for bachelors, masters and doctors in economics in English.
- There is no evident failure to meet any of the quality requirements.

4. Assessment of the teaching activity of the candidate

According to a Confirmation issued by the Human Resources Directorate of the UNWE, Senior Assistant Professor Dr. Dimitar Damyanov has been working under an employment contract since 06.01.2010 and currently has fifteen years of work experience. To this we can add two years as a part-time assistant professor at the Department of Economics.

Another reference on academic employment shows that almost every year he has an excessive workload with lectures and exercises, and in recent years in English. Over the years, he has worked in several teams and gained experience from established and well-known habilitation lecturers.

There are also objective circumstances for the high workload with courses for the entire staff of the department. They arise from the sharp change in the composition of the staff, from which several significant figures withdrew.

Overall and according to a complex criterion, in my personal opinion, he was prepared for habilitation several years ago. His personal qualities also contribute to this. He is organized, purposeful, erudite and responsive and has good communication skills. He likes the profession of a university lecturer. Students and colleagues appreciate and respect him.

The assessment of the candidate's teaching and teaching activities is high in reference to the quantitative and qualitative criteria for all regulated positions.

5. Characteristics of the submitted scientific works/publications

In the scientific works, presented for this competition, one major direction is clearly outlined as the main research field. These are the theoretical-methodological and theoretical-applied problems of the consumption and saving functions, addressed to the Bulgarian market environment. They are studied with reliable tools and from the point of view of the factual state of affairs. As a relative share, these are the predominant part of the publications submitted for evaluation. Two monographs are dedicated to these problems, as well as the topic of his dissertation. It is good that the publications have their own focus, and this should be highly appreciated.

A significant share of the publications are of an applied nature and are related to current and specific problems for Bulgaria. They seek a solution to unfavorable facts typical of the Bulgarian economy, related to poverty, lack of experience or difficult change of the status quo.

A third part of the author's work is methodological in nature and serves teaching. He has sufficient experience in this regard and can contribute competently. The study guide is useful and necessary in this regard. Among the publications selected for evaluation, there are seven in English, and this is an important merit of the author.

In the documentation, D. Damyanov has also presented five citations of his works. Obviously, they refer to his most important and qualitative works. They concern author's chapters in collective monographs or articles and publications, referenced and indexed in prestigious databases. For example: in Economic Studies, "Consumption and Savings", etc. the author has five articles published in indexed in other international databases of scientific information.

6. Assessment of the main scientific and applied contributions of the applicant

The most significant contributions of the candidate for associate professor are in the study of consumption, saving and wealth of Bulgarian households. After a detailed study of the achievements of Bulgarian and foreign authors, the applicability of the fundamental theoretical statements in contemporary analysis and for Bulgarian social practice is substantiated. The possibility of their adaptation to the specific conditions in our country is clarified and the most important factors for the dynamics in both aspects of the behavior of the private and public sectors are derived.

- A complex system of consumption and saving indicators relevant to the Bulgarian economy has been developed, an econometric methodology for studying the factor conditionality of saving has been tested, the short-term and ultra-short-term dynamics of household consumption and saving in Bulgaria have been studied. The discrepancies between the assumptions and preferences to the actual restrictions caused by low incomes, limited access to borrowed funds, preferences for highly liquid assets have been substantiated, and the limitations of information have been outlined.

- The impact of demographic characteristics and processes, population aging, negative natural growth, external migration, depopulation of certain areas on consumption, as well as the large differences between incomes in the main economic centers and the periphery, has been taken into account.

- The dynamics of labor productivity and wages for three EU countries – Bulgaria, Slovakia and the Czech Republic – have been studied and a comparison between them has been made. On this basis, conclusions have been drawn about the level of inflation processes. The reasons and difficulties of Bulgaria in fulfilling the inflation criterion for membership in the eurozone have been deduced.

- A comprehensive study of the production structure of the Bulgarian economy has been conducted and its approximation to that of the eurozone has been assessed. A comparison has also been made with other new EU member states.

- The author is a very active university lecturer. In this regard, he has contributed to the development of higher education, to the introduction of new courses, to the development of new curricula, and to his participation as a lecturer and trainer.

7. Critical notes and recommendations

I have no critical remarks to the candidate. He is a representative of the newer generation of researchers, who have broader horizons compared to the older generation. Such are the broader horizons ahead of Bulgaria within the EU.

I recommend that he make the most of these opportunities and continue working on the persistent economic issues of consumption and saving.

8. Conclusion

We have a proven candidate for the academic position of Associate Professor at the UNWE. According to the adopted rules and criteria, all conditions for a successful selection are present. I recommend with deep conviction that the esteemed jury and the higher authorities honor Dimitar Damyanov with this prestigious title, rank and position.

12.12.2024
Sofia

Reviewer:
Prof. Atanas Kazakov, PhD